

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Zuidoost

Sector Wijkbeheer

Notitie

Aan Raadscommissie Middelen en Veiligheid
Van Dagelijks bestuur
Datum 2 september 2010

Integraal Handhavingsprogramma 2010-2011

In het handhavingsprogramma zijn, in lijn met het Stedelijk Programma Regelgeving en Handhaving, de kaders vastgelegd om binnen ons stadsdeel programmatisch te handhaven. Het voorliggende handhavingsprogramma 2010-2011 bevat een evaluatie van het handhavingsprogramma 2008-2009 en de voorgestelde handhavingsprioriteiten voor 2010-2011.

Programmatisch handhaven

Programmatisch handhaven draagt bij aan het verbeteren van het huidige handhavingsniveau. Programmatisch handhaven is planmatig en cyclisch handhaven aan de hand van doelstellingen. Programmatisch handhaven kent de volgende cyclus: doelen stellen -> werkwijze bepalen -> uitvoering -> evaluatie -> etc.

Implementatie Kaders

Bij de implementatie staat de uitvoeringspraktijk centraal. De implementatie moet er voor zorgdragen dat de systematiek van programmatisch handhaven binnen onze stadsdeelorganisatie wordt gehanteerd.

Hoofdelementen van de systematiek zijn:

- Cyclisch karakter op basis van de "plan, do, act, check" principes
- Integraal karakter; niet vanuit hokjes denken maar vanuit klant of probleem; samenwerking tussen sectoren is een must
- Planmatig karakter

Om dit doel te bereiken is het investeren in de handhavingsorganisatie en de samenwerking van betrokken sectoren en diensten bij de handhaving onontbeerlijk. Dit betekent dat de stadsdeelorganisatie zal moeten investeren in capaciteit en middelen, dan wel het vrijmaken daarvan. Bij een brede en integrale aanpak wordt samengewerkt met sectoren, gemeentelijke diensten en instellingen.

Uiteindelijk zal dit moeten leiden tot een voor de burger duidelijk waarneembaar optreden van het stadsdeel en zijn handhavingspartners. Hierbij is de eerstelijns handhaving van groot belang. Wie schrijft op straat die bekeuring uit? Wie constateert het illegaal gebruik van een woonhuis? Wie belt de ouders van een spijbelend kind op? De reden van deze aanpak is dat externe "handhavingsproducten" direct waargenomen worden door de

burger en helder te beschrijven zijn. Daarmee wordt het formuleren van doelstellingen eenvoudiger. Meetbare resultaten en zichtbare aanwezigheid op straat zijn tevens politiek van belang.

Organisatie van handhaving in Zuidoost

De handhavingstaken van stadsdeel Zuidoost zijn ondergebracht bij verschillende sectoren. De omvang en de ongelijksoortigheid van deze taken is echter sterk verschillend. De medewerkers werken op basis van opgedane kennis en ervaring binnen hun eigen afdeling. De uitvoering geschiedt nog te weinig volgens integrale procedures en methoden, terwijl er vaak raakvlakken te benoemen zijn die afzonderlijk worden afgehandeld. De verschillen tussen de sectoren zijn groot in de uitvoeringspraktijk.

De verschillen zijn te zien op:

- afstemmingsniveau
- registratie, zowel van vergunningen als van handhavingsactiviteiten;
- inzicht in handhavingsprocessen;
- capaciteit;
- handhavingsbeleid;
- inzicht in de kosten die samenhangen met handhaving;
- formulering van meetbare outputdoelstellingen;
- inzicht in het niveau van handhaving (bijvoorbeeld in uren toezicht).

Om sectoren, afdelingen en medewerkers meer en beter kunnen laten samenwerken en daarmee zo efficiënt mogelijk het gewenste resultaat te kunnen behalen bij het integraal handhaven is een coördinatiemechanisme onontkoombaar. Met de programmatische aanpak kunnen grote verbeteringen worden bereikt door een duidelijke prioritering en de versterking van de integraliteit. Op dit moment wordt gewerkt volgens een programmatische aanpak met behoud van de sectorale verantwoordelijkheid per beleidsonderdeel. Vanwege de fusie van enkele stadsdelen is binnen Amsterdam de ontwikkeling gaande dat elke stadsdeelorganisatie zich zal aanpassen aan de organisaties van de nieuwe fusiestadsdelen. Daarbij wordt onderzocht hoe de stadsdeelorganisatie beter en efficiënter kan worden ingericht. Handhaving krijgt hierbij bijzondere aandacht. In 2011 zullen de eerste veranderingen worden doorgevoerd.

Het dagelijks bestuur heeft een collegiale verantwoordelijkheid op het terrein van handhaving. In de praktijk betekent dit dat elke portefeuillehouder verantwoordelijk is en blijft voor de handhaving op eigen beleidsgebied(en). Zodra het gaat om het gezamenlijke aspect van de handhaving dient het de aanbeveling dat de stadsdeelvoorzitter hierin coördinerend zal optreden. Voor het sturen en synchroniseren is integrale afstemming essentieel. Om dit te bereiken is daarom een centrale coördinatiefunctie binnen het stadsdeel bestuurlijk ondergebracht bij

de stadsdeelvoorzitter (portefeuillehouder openbare orde en veiligheid) en ambtelijk bij de regisseur regelgeving en handhaving van de sector Wijkbeheer.

In het navolgende wordt schematisch aangegeven waar de eerstelijns handhavingtaken binnen onze organisatie zijn ondergebracht.

Wijkbeheer	DMO/MO	REO	PUZA
HOR	Leerplicht	BWM/Stafbureau	Vergunningen

De taken van Wijkbeheer en REO spreken voor zich. Leerplicht wordt per 1 mei 2010 door de stedelijke Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO) uitgevoerd. Het Bureau Leerplicht Plus van de DMO neemt de leerplichtfunctie over van de stadsdelen. De leerplichtambtenaren treden per 1 mei 2010 in dienst bij DMO, maar blijven echter decentraal werkzaam (principe centrale aansturing, lokale inbedding). PUZA is opgenomen omdat de handhaving op (APV gerelateerde) vergunningen een belangrijk en gevoelig punt is. Gelet op de korte slag die de afdeling vergunningen kan maken (intrekken vergunning), willen we deze vorm van handhaving toch indelen bij de eerstelijns handhaving. Hoofdstuk 3 geeft een uitgebreid beeld over hoe de handhaving anno juni 2010 in stadsdeel Zuidoost is georganiseerd.

Evaluatie handhavingsprioriteiten 2008-2009

Het Handhavingsprogramma 2008-2009 heeft ons inzicht gegeven in de prioriteiten en de uitvoering van de handhavingstaken voor het jaar 2010. Het uiteindelijke doel van het programma is een effectieve handhaving en een efficiënte inzet van de beschikbare middelen. Om deze ambitie te verwezenlijken zijn de gestelde doelen en de verrichte werkzaamheden geëvalueerd. Mede door de opgedane ervaringen bij de uitvoering zijn de lijnen voor de komende handhavingsjaren 2010-2011 doelmatig uitgezet. De resultaten van de evaluatie zijn terug te vinden in hoofdstuk 4. Bijlage 1 bevat een uitgebreide versie.

Doelstellingen en prioriteiten per sector.

De behoefte aan handhaving binnen de problematiek in het stadsdeel kan echter het beste gemeten worden op grond van feitelijke gegevens, zoals aantal verleende vergunningen, meldingen, waarschuwingen, handhavingsdossiers, productcijfers en processen-verbaal. Om een keuze te kunnen maken zijn alle handhavingstaken en concrete gedragingen die om handhaving vragen geïnventariseerd. De bestuurlijke keuzes komen voort uit de vastgestelde stedelijk gekozen handhavingsprioriteiten voor 2010 en hetgeen dat door het dagelijks bestuur is bepaald (couleur locale). Deze laatste prioriteiten zijn gekozen op basis van stadsdeelspecifieke aandachtspunten op het gebied

van leefbaarheid en veiligheid. De tien handhavingsprioriteiten zijn gericht op het verminderen van de overlast in de openbare ruimte en directe woon- en werkomgeving. In hoofdstuk 5 zijn de prioriteiten in hoofdlijnen geformuleerd. Om de regierol te kunnen vervullen, is het van belang dat er afspraken met de externe partners worden gemaakt en vastgelegd. Wie doet wat en wanneer, wat zijn de gezamenlijke doelstellingen, die ook weer SMART geformuleerd kunnen worden, etc. Een uitgebreide uitwerking van de prestatie-indicatoren en doelstellingen van deze prioriteiten is in bijlage 2 beschreven.

Voor het nieuwe handhavingsprogramma zijn de volgende factoren van belang geweest voor het bepalen van de handhavingsprioriteiten:

1. **Stedelijk vastgestelde prioriteiten:** Het SPRH verzamelt jaarlijks de handhavings-prioriteiten van alle stadsdelen en stelt deze vast, een bevoegdheid ontleent aan het Bestuursakkoord. De prioriteiten gelden vervolgens voor ieder stadsdeel.
Voor 2010 zijn de stedelijke prioriteiten:
 - Zwerfvuil
 - Fietsenproblematiek
 - Bijzettingen bij ondergrondse containers
 - Hondenproblematiek
2. **Stadsdeelmonitor:** Registratie van meldingen en klachten bij de verschillende meldpunten, aantallen vergunningaanvragen en voor zover mogelijk gerapporteerde handhavingsdossiers. Handhaving is één van de instrumenten waarmee het bestuur de leefbaarheid en de veiligheid in stadsdeel Zuidoost kan vergroten. De bestuurlijke handhaving speelt hierbij een belangrijke rol. Om het handhavingprogramma actueel te houden en aan te laten sluiten op maatschappelijke en wettelijke veranderingen, wordt het programma jaarlijks aan een nauwkeurige heroverweging worden onderworpen. Signalen, meldingen en klachten van derden, evenals acute situaties zijn aanknopings-punten voor handhavingacties.
3. **Evaluatie handhavingsprioriteiten 2008-2009:** Een onderdeel van de beleidscyclus is de evaluatie. Deze informatie leidt weer tot bijstelling van prioriteiten en doelen en beïnvloeding van de wijze van uitvoering. De prioriteiten voor 2010-2011 vloeien mede voort uit de evaluatie van 2008-2009.

Op basis van bovenstaande aspecten zijn voor de periode 2010-2011 de volgende handhavingprioriteiten vastgesteld:

1. Omgevingsvergunning (Wabo)
2. Strijdig gebruik van woningen
3. Zwerfvuil
4. Hondenproblematiek
5. Bijzettingen bij ondergrondse containers
6. Fietsenproblematiek
7. Wildplakken en graffiti
8. Horeca
9. Evenementen
10. Leerplicht

Afspraken met externe partners

Bij externe partners kunt u denken aan: politie, brandweer, centrale stad, stadstoezicht, jeugdzorg, Dienst Milieu- en Bouwtoezicht, Dienst Maatschappelijke ontwikkeling etc. De definitie van programmatisch handhaven impliceert dat er naast een goede samenwerking binnen het stadsdeel, tevens goed moet worden samengewerkt met externe partners. Die hebben immers weer andere bevoegdheden. Het is noodzaak dat de verschillende handhavingpartners elkaar aanvullen en versterken.

Convergentie

Per 1 mei 2010 is het aantal Amsterdamse stadsdelen teruggebracht naar zeven. De stadsdelen Noord, Centrum en Zuidoost blijven zelfstandig. Daar komen de nieuw geformeerde stadsdelen Oost, Zuid, West en Nieuw-West bij. Een belangrijk onderdeel van de stadsdeelorganisaties bij de fusie van stadsdelen betreft regelgeving en handhaving. De stadsdeelorganisatie van Zuidoost moet zich aanpassen aan de organisaties van de nieuwe fusiesteddelen. Per stadsdeel wordt één integrale organisatie-eenheid opgericht, waarin toezicht op de openbare ruimte en toezicht op bouwen en milieu samenkomt.

De integrale handhavingsorganisatie van Zuidoost staat voor de opgave op zoek te gaan naar het bereiken van een grotere efficiëntie. Hierbij staat de vraag centraal op welke wijze sectoren, afdelingen en medewerkers tot een samenwerkingsorganisatie "gesmeed" kunnen worden om zo efficiënt mogelijk het gewenste resultaat te behalen. Ook een bestuurlijke coördinatie is wenselijk om bij de integrale beleidsdoelstellingen van het dagelijks bestuur een grotere effectiviteit te bereiken. Dit zal mede bijdragen tot het verbeteren van de kwaliteit van de handhaving.